

ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีทางเลือกต่อความเครียดของญาติผู้ป่วยโรคจิต
จากสารเสพติดกลุ่มแอมเฟตามีนส์

ทิพวรรณ ฝอยหิรัญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2547

ISBN 974-383-610-1

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ทิพวรรณ ผอยหิรัญ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตร ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัย
บูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

.... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ)

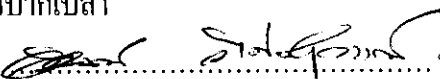
.... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรินทร์ สุทธิธาพิทย์)

.... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพรัตน์ วงษ์นาม)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.... ประธาน

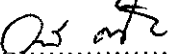
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนงค์ วิเศษสุวรรณ)

.... กรรมการ

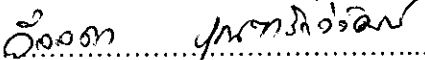
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรินทร์ สุทธิธาพิทย์)

.... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพรัตน์ วงษ์นาม)

.... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วารี กังใจ)

.... กรรมการ

(แพทย์หญิงวัลลดา ปุณศรีกวิวัฒน์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 12 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2547

การวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุน และส่งเสริมการวิจัย ระดับบัณฑิตศึกษา
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำภาคต้น ปีการศึกษา 2546

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ ได้ด้วยความกรุณาตลอดจน การให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แนะ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความใส่ใจ และเป็นกำลังใจอย่างค้ำจุนจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนงค์ วิเศษสุวรรณ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรินทร์ สุทธิชาติพิทย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพรัตน์ วงษ์นาม กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบพระคุณอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เฉลิมวงศ์ วัฒนสุนทร แพทย์หญิง วัลลดา ปุณฺทริกวิวัฒน์ และนายแพทย์ ทรงสิทธิ์ อุคมสิน ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบปากเปล่าทุกท่านที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์นี้ให้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิประสาทความรู้สาขาวิชา “การให้คำปรึกษา” ตลอดจน ประสพการณ์ต่าง ๆ อันมีค่ายิ่งในกระบวนการให้คำปรึกษาให้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลชลบุรีและคณะกรรมการ ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการทำวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ นายแพทย์สุวัฒน์ มหัตนิรันดร์กุล ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลสวนปรุง เชียงใหม่ อนุญาตให้ใช้แบบวัดความเครียดสวนปรุง ในการทำวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ นายแพทย์ อนุพงษ์ สุธรรมนิรันดร์ หัวหน้ากลุ่มงานจิตเวช โรงพยาบาลชลบุรี เพื่อนร่วมงานหอผู้ป่วยจิตเวชและเพื่อนร่วมรุ่นทุกท่าน ที่ได้ให้การสนับสนุน เป็นกำลังใจ และช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยมาตลอด

ขอขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัยที่ได้มอบทุนสนับสนุนในการทำวิจัยครั้งนี้ ที่สำคัญยิ่ง ขอขอบพระคุณคุณพ่อนิยม คุณแม่อำไพ วงษ์สวัสดิ์ ที่ให้ทุนสนับสนุนในการศึกษาวิจัยของคุณคุณกมล ฝอยหิรัญ พี่ ๆ และน้อง ๆ ที่ให้ความห่วงใย เป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่ง จนสามารถทำงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้อย่างสมบูรณ์

ทิพวรรณ ฝอยหิรัญ

44911386: สาขาวิชา: จิตวิทยาการให้คำปรึกษา; วท.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)

คำสำคัญ: ทฤษฎีทางเลือก/ คำปรึกษากลุ่ม/ ความเครียด/ญาติผู้ป่วยโรคจิตจากสารเสพติด
กลุ่มแอมเฟตามีนส์

ทิพวรรณ ผ่องหิรัญ: ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีทางเลือกต่อ
ความเครียดของญาติผู้ป่วยโรคจิตจากสารเสพติดกลุ่มแอมเฟตามีนส์ (THE EFFECTS OF
CHOICE THEORY IN GROUP COUNSELING ON STRESS OF AMPHETAMINE-INDUCED
PSYCHOTIC DISORDER PATIENTS' RELATIVES) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: อนงค์
วิเศษสุวรรณ, Ed.D., สุรินทร์ สุทธิชาติพิศ, Ed.D., ไพรัตน์ วงษ์นาม, ค.ศ. 79 หน้า. ปี พ.ศ. 2547.
ISBN 974-383-610-1

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎี
ทางเลือกต่อความเครียดของญาติผู้ป่วยโรคจิตจากสารเสพติดกลุ่มแอมเฟตามีนส์ กลุ่มตัวอย่าง
ที่ใช้ในการศึกษาเป็นญาติผู้ป่วยโรคจิตจากสารเสพติดกลุ่มแอมเฟตามีนส์ที่นำผู้ป่วยมารับ
การรักษาที่แผนกผู้ป่วยนอก ของแผนกจิตเวช โรงพยาบาลชลบุรี โดยให้ทำแบบวัดความเครียดมี
คะแนนความเครียดตั้งแต่ 42 คะแนนขึ้นไป สุ่มอย่างง่ายให้ได้จำนวน 12 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม
คือ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองประกอบด้วยแบบ
วัดความเครียดสวนปรง 20 ข้อ (SPST-20) และโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎี
ทางเลือก การเก็บข้อมูลดำเนินการตั้งแต่เริ่มวัดผลในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง
และระยะติดตามผล จากนั้น นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ
ประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ญาติผู้ป่วยโรคจิตจากสารเสพติดกลุ่มแอมเฟตามีนส์ในกลุ่ม
ทดลองมีความเครียดในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง
และต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

44911386: MAJOR: COUNSELING PSYCHOLOGY; M.S. (COUNSELING PSYCHOLOGY)

KEYWORDS: CHOICE THEORY/ GROUP COUNSELING/ STRESS/ AMPHETAMINE-INDUCED PSYCHOTIC DISORDER PATIENTS' RELATIVES.

TIPPAWAN FOHIRUN: THE EFFECTS OF CHOICE THEORY IN GROUP COUNSELING ON STRESS OF AMPHETAMINE-INDUCED PSYCHOTIC DISORDER PATIENTS' RELATIVES: THESIS ADVISORS: ANONG WISESSUWAN, Ed.D., SURIN SUTHITHATHIP, Ed.D., PIRAT WONGNAM, Ph.D. 79 P. 2004.
ISBN 974-383-610-1

The purpose of this research was to study the effects of choice theory in group counseling on stress of amphetamine-induced psychotic disorder patients' relatives. The sample consisted of 12 amphetamine-induced psychotic disorder patients' relative in the psychiatry department at Chonburi Hospital, who had scores higher than 42 on the stress scale. The sample was divided into two groups by simple random sampling method which were then assigned into the experimental group and the control group, with six members in each. The instruments used in collecting the data were the Suanprung Stress Test-20 (SPST-20) and Choice theory Group Counseling Program. The data collection procedure was divided into three phases: the pre-test, the post-test and the follow-up. The data were analyzed by repeated-measure analysis of variance: one between-subjects and one within-subjects.

The results revealed that the interaction between the methods and the duration of the experiment was found of being statistically significant at .05 level. The amphetamine-induced psychotic disorder patients' relatives in the experimental group demonstrated of having significantly lower stress score in both the post-test and the follow-up than in the pre-test and the control group at .05 level.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการทำวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
โรคจิตจากสารเสพติดกลุ่มแอมเฟตามีนส์.....	7
ญาติผู้ป่วยโรคจิตจากสารเสพติดกลุ่มแอมเฟตามีนส์.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับความเครียด.....	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเครียดของญาติผู้ป่วยโรคจิต.....	21
เอกสารที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม.....	23
ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีทางเลือก.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีทางเลือก.....	34
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	36
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	36
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การดำเนินการทดลอง.....	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	53
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
อภิปรายผล.....	55
ข้อเสนอแนะ.....	58
บรรณานุกรม.....	60
ภาคผนวก.....	65
ภาคผนวก ก	66
ภาคผนวก ข	68
ภาคผนวก ค	70
ภาคผนวก ง	77
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	79

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ความสัมพันธ์ภาพและนิตย.....	30
2	ระยะเวลาการทดลอง.....	40
3	คะแนนเฉลี่ยความเครียด ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล ของญาติผู้ป่วยโรคจิตจากสารเสพติดกลุ่มแอมเฟตามีนส์ในกลุ่มที่ได้รับวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีทางเลือกและกลุ่มที่ได้วิธีปกติ.....	43
4	คะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความเครียด ของญาติผู้ป่วยโรคจิตจากสารเสพติดกลุ่มแอมเฟตามีนส์ในกลุ่มทดลองที่ได้รับวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีและกลุ่มควบคุมที่ได้รับวิธีปกติ ในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง.....	44
5	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยความเครียด ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง.....	47
6	ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะก่อนการทดลอง.....	49
7	ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะหลังการทดลอง.....	49
8	ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะติดตามผล.....	50
9	ผลการทดสอบผลย่อยของระยะเวลา ของญาติผู้ป่วยโรคจิตจากสารเสพติดกลุ่มแอมเฟตามีนส์ในกลุ่มทดลอง.....	50
10	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเครียดเป็นรายคู่ ของผู้ที่ญาติผู้ป่วยโรคจิตจากสารแอมเฟตามีนส์ในกลุ่มทดลอง ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล.....	51
11	ผลการทดสอบผลย่อย ของระยะเวลา การทดลองในกลุ่มควบคุม.....	52

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1	กลไกของการเกิดความเครียด..... 10
2	การประเมินค่าเชิงการรู้เกี่ยวกับสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อม..... 10
3	แบบแผนการทดลอง..... 39
4	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเครียดของญาติผู้ป่วยโรคจิตจากสารกลุ่มแอมเฟตามีนส์ ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมในระยะก่อนการทดลองระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล..... 45
5	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเครียดในระยะเวลาต่าง ๆ ของการทดลองในญาติ ผู้ป่วยโรคจิตจากสารเสพติดกลุ่มแอมเฟตามีนส์ ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม..... 46
6	การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการให้คำปรึกษากับระยะเวลาการทดลอง..... 48